

СВІТЛАНА СТЕГНЕЙ – БАГАТОГРАННІСТЬ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У роботі досліджуються особливості багатогранної роботи керівника навчального закладу та керівника оркестру народних інструментів молодшого працівника культури України С. Стегней. Показано, що спеціаліст не повинен бути професіоналом своєї справи, диригентом, керівником і базуватися на морально-етичних, естетичних, філософських, духовних і культурних цінностях.

Ключові слова: керівник, педагог, диригент, освіта, мистецтво, оркестр.

Літ.: 12.

Julia TETERYUK

(Ukraine, Ukraine)

STEGNEY SVITLANA – VERSATILITY OF CREATIVE ACTIVITIES

The paper investigates the peculiarities of the multifaceted work of the head of the educational institution and the head of the folk instrument orchestra of the Young Worker of Culture of Ukraine S. Stegney. It is shown that a specialist must not be professional in his work, a conductor, a leader and base work on moral, ethical, aesthetic, philosophical, spiritual and cultural values.

Key words: leader, teacher, conductor, education, art, music, orchestra.

Ref.: 12.

Постановка проблеми. В умовах духовного відродження нації, відродження національної культури та освіти України. Реалізація чинення надається естетичному розвитку особистості, оволодіння знаннями і знаннями у сферах мистецтв. У реалізації цього завдання значна роль належить ефективності праці керівника навчального закладу від рівня його професіоналізму, компетентності, стання інноваційних управлінських технологій.

Заслужений працівник культури України, відмінник освіти, дипломант Міжнародного конкурсу, диригент, директор та методист Ужгородського музичного коледжу імені Д. Є. Загора.

Нуцівна Стегней належить до тих митців, котрі попри усі випробування долі залишилися вірними мистецтву. Безперечно, її унікальна постать потребує ґрунтовних досліджень. Вивчення діяльності Світлани Стегней дасть змогу зрозуміти суть розвитку культурно-мистецького середовища Закарпаття на зламі століть. Адже вона зреалізувала себе не тільки, як музикант-професіонал, а і проявила свої найкращі риси керівника мистецького навчального закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання творчого життя С. Стегней знайшли відображення в різноманітних виданнях. Значний матеріал про творчий доробок, педагогічну та адміністративну діяльність проаналізовано у статтях Я. Рак [8], Л. Ортутай [4], В. Теличко [9], Ю. Тетерюк-Кінч [10; 11], Л. Попової [5; 6; 7], Є. Карпатського [2].

Мета статті – характеристика постаті Світлани Стегней в освітньому та культурно-мистецькому середовищі Закарпаття кінця ХХ – початку ХХІ ст. Саме цей період життя виявився визначальним у становленні її як педагога, так і керівника оркестру й директора мистецького навчального закладу.

Виклад основного матеріалу. Визначну роль Світлани Нуцівни Стегней у становленні музичного мистецтва Закарпаття неможливо переоцінити. Багатогранність її таланту, працелюбність, ентузіазм і активна життєва позиція завжди викликають повагу. Світлана Стегней – це людина, добре знана не тільки на Закарпатті, а і в Україні, завжди відкрита для діалогу, митець, якій під силу реалізувати творчі проекти на високому професійному рівні.

Початкову музичну освіту С. Стегней отримала в Мукачівській дитячій школі мистецтв № 1 ім. С. Мартона. З часом, вступила на навчання по класу баяна до Ужгородського музичного училища (викладач А. Роцахівський) та продовжила своє навчання в Київському університеті культури. В 1992 році закінчила Львівську консерваторію, де мала можливість вдосконалити свою професійну майстерність в класі професора М. Д. Оберюхтіна і опановувати ази диригентського мистецтва в класі професора О. О. Гереновича. На початку 90-х років розпочала свою педагогічну діяльність в музичному училищі, а вже з 2000 року посідає місце керівника даного навчального закладу.

Серед вищих навчальних закладів області Ужгородський музичний коледж імені Д. Задора відрізняється своєю унікальністю, творчістю, високим професіоналізмом та багатою історією. Про стабільну і багатогранну роботу інституції, як одного із кращих мистецьких навчаль-

них закладів в Україні, який успішно очолює 19-й рік поспіль Світлана Стегней, потрібно описувати окремо.

Зазначимо, Світлана Нуцівна – чудовий організатор і високопрофесіонал, яка своїм оптимізмом і вродженою комунікабельністю щиро і щиро по-справжньому створює у колективі відповідний настрій, налаштовуючи колег і підлеглих на творчу роботу. За період роботи в посаді керівника зуміла зміцнити матеріальну базу навчального закладу, створила творчу, ділову та доброзичливу атмосферу в колективі.

С. Стегней – голова Закарпатського обласного відділення національної Всеукраїнської музичної спілки, а із 2001 р. – голова обласного методичного об'єднання викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів. Неодноразово, Світлану Нуцівну запрошували бути членом журі міжнародних, всеукраїнських та обласних конкурсів і фестивалів. Під її керівництвом в Ужгороді та Закарпатті ведеться активна творча діяльність: систематично проводяться масштабні концерти та мистецькі заходи, запрошуються відомі артисти, проводяться майстер-класи.

Понад 20 років С. Стегней очолює та визначає пріоритети творчої діяльності студентського оркестру народних інструментів Ужгородського музичного коледжу імені Д. Задора. Прекрасна, чіткий та ясний жест, емоційність, артистизм, вимогливість у відношенні до оркестру – все це створило їй репутацію одного з найкращих диригентів Закарпаття.

Із всіх музичних професій – професія керівника-диригента вважається однією з найскладніших та найвідповідальніших. Адже будь-який диригент-соліст несе відповідальність за виконання тільки з тим інструментом, на якому демонструє своє виконавське мистецтво: ансамблем оркестрові чи хорові виконавці ділять відповідальність між собою, а диригентом же стоять більш складні умови – його інструментальний колектив виконавців. Для Світлани Стегней, як керівника та диригента оркестру, немає жодних перешкод та труднощів тримати колектив у єдиному гідно. Вона з легкістю веде за собою оркестрантів, об'єднуючи їх в єдиний інструмент.

Професіонал, висококваліфікований диригент, знавець історичної диригентської оркестрової музики, керівництво якого забезпечує постійний багатогранний творчий розвиток колективу. Вона створила велику кількість програм, що базуються на основі української народної музики та класичних музичних творів, найкращих пісень українських композиторів. Ці програми стали яскравими подіями в культурному житті міста.

житті Ужгорода, а виступи на концертах сприяли зближенню і взаєморозумінню людей різних смаків та поглядів. Спираючись на багаторічний власний досвід роботи, Світлана Стегней розширила жанрово-стильові палітри репертуару оригінальними високохудожніми творами сучасних композиторів в поєднанні народної та академічної традицій, розкрила можливості інструментів й досягнення злагоженості і тембральної колоритності оркестрового звучання.

Світлана Стегней, великий ентузіаст і «мотор» колективу. Аналізуючи даний факт, розумієш, що це виключно заслуга керівника. Така гарна робота колективу уже чотири рази (у 2007, 2010, 2013 та 2016 роках) була відзначена обласною премією імені Дезидерія Задора у галузі музичного і виконавського мистецтва. А за відгуками музикознавців – цей оркестр визнано одним із кращих серед мистецьких навчальних закладів України за якістю звучання та різноманітністю репертуару. І він своєю концертною діяльністю підтверджує цей титул. Під її керівництвом оркестр зробив новий крок у творчому сходженні. Високий рівень виконавської майстерності, неповторний колорит і якість звучання вивели колектив на новий рівень популярності в Ужгороді та за його межами. Неодноразово Світлана Нуцівна запрошувала до співпраці відомих музикантів краю, котрі виступали в якості солістів у супроводі оркестру. Слід згадати такі імена, як народні артисти України Етелла Чуприк, Петро Матій та Марія Зубанич, заслужені артисти України Владислав Юрош, Ференц Томич, Оксана Ільницька-Хархаліс, Яна Садварі та Світлана Глеба, заслужений працівник культури України Надія Підгородська.

Варто підкреслити, що саме завдяки невтомній планомірній високопрофесійній роботі з оркестром її незмінного керівника Світлани Нуцівни Стегней, величезній допомозі її чоловіка, завідуючого цикловою комісією народних інструментів, заслуженого працівника культури України Володимира Васильовича Стегnea, студентський колектив, який постійно оновлюється і включає в собі студентів різних курсів та різного ступеня підготовки, багато років тримає високий професійний рівень, свідченням чому є численні перемоги на різних конкурсах.

Не дивлячись на свою зайнятість, С. Стегней цілком присвятила себе улюбленій справі. Під її керівництвом оркестр став дипломантом Міжнародного конкурсу ім. Г. Шендерьова (1995), лауреатом Всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах імені Анатолія Онуфрієнка (Дрогобич, 2007), двічі лауреатом Міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile» (Дрогобич 2010, 2013),

володарем Гран-Прі Міжнародного фестивалю-конкурсу юнацького та молодіжного мистецтва «Закарпатський еде-2011» (Ужгород) та двічі володарем Гран-прі на II та V Всеукраїнському відкритому фестивалі-конкурсі оркестрів, інструментальних дуетів і мажореток «Яскрава Симфонія Прикарпаття» (Трускавець, 2018). У 2017 році оркестр брав участь на Міжнародному музичному фестивалі «Шенгенський полудник» (Словаччина).

За безпосередньою участю Світлани Стегней як керівника оркестру та диригента створена велика кількість аудіо та відео записів, у тому числі фондових записів Республіканського телебачення УТ-2 та обласного телебачення «Тиса».

Окрім викладацької роботи, Світлана Нуцівна займається і науковою діяльністю. В її доробку є ряд наукових статей у фахових виданнях Ужгородського національного університету, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, в науковому збірнику «Професійна музична культура Закарпаття: Етапи становлення» (№ 2), надруковано статтю «Педагог і вихователь» про відомого педагога Миколу Антоненка. Написано ряд методичних рекомендацій, висвітлено творчий шлях видатних постатей Закарпаття – заслуженого діяча мистецтв України, композитора, піаніста, фольклориста, першого директора музичного коледжу, ім'я якого нині носить заклад Державного Євгеновича Задора та заслуженого діяча мистецтв України, композитора, педагога Іштвана Федоровича Мартона в міжнародному во-біографічному виданні «Закарпаття. Хто є Хто».

Професійна, просвітницька та громадська діяльність Світлани Стегней повною мірою отримала високе державне і громадське визнання. За вагомих особистий внесок у розвиток українського музичного мистецтва, у забезпечення розвитку освіти, підготовку висококваліфікованих спеціалістів, високу професійну майстерність, популяризацію української культури та багаторічну сумлінну працю вона неодноразово нагороджувалась Почесною грамотою Кабінету міністрів України. Почесною грамотою та подякою Міністерства культури України, Почесною грамотою Президії Національної Всеукраїнської музичної спілки нагороджена відзнакою Закарпатської обласної ради та Закарпатської обласної державної адміністрації «За розвиток регіону», грамотами Закарпатської ОДА та обласної ради, департаменту культури Закарпатської ОДА, Почесною відзнакою Ужгородської міської ради, нагрудним знаком присвячений 25-річчю Незалежності України, Почесною грамотою

АДЕМУ, нагрудним знаком Міжнародної ради «Віжи – 3000». Визнана переможцем конкурсу «Кращий Закарпатець – 2013».

Висновки. Таким чином, керівництво навчальним процесом має специфічний характер, оскільки керівник-викладач має не тільки знати методи керівництва, а й володіти педагогікою як мистецтвом, бути артистом, який прищеплює у студентів любов до музичного інструмента, ансамблю, оркестру і музики в цілому, наповнює їх естетичною радістю, впливає на них передусім власною майстерністю. Сьогодні С. Н. Стегней сповнена далекоглядних планів у своїй професійній, творчій, педагогічній і громадській діяльності, готова до втілення нових перспективних ідей на благо відродження і розвитку національного музичного мистецтва України, популяризації її багатогранної спадщини і народних традицій, а також виховання талановитої молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Болгов В. Наука та освіта Закарпаття / [упор. В. Болгов] // Закарпаття. Хто є Хто – К., 2007. – Вип. 3 – С. 121,
2. Карпатський Є. Слово Шевченка – живе! // Новини Закарпаття – Ужгород, 1995. – № 37-38.
3. Незвичний симбіоз мав успіх // РІО інформ – Ужгород. – 1997. – № 39.
4. Ортутай Л. Я мріяла про концертну діяльність // Ужгород. – 2002. – № 16.
5. Попова Л. Віртуозність, культура і любов до музики // Новини Закарпаття – Ужгород. – 1995. – № 87.
6. Попова Л. За високий професіоналізм // Новини Закарпаття – Ужгород. – 1996. – № 144-145.
7. Попова Л. Один з «найтонших» оркестрів області // Новини Закарпаття – Ужгород. – 2000. – № 83.
8. Рак Я. І ворогам моїм спасибі... // Новини Закарпаття – Ужгород. – 1999.
9. Теличко В. Училище святкує нові перемоги // Новини Закарпаття – Ужгород. – 1998. – № 57.
10. Тетерюк-Кінч Ю. Сповнена далекоглядних планів // Професійна музична культура Закарпаття: Етапи становлення – Ужгород: Карпати, 2016. – Вип. 3. – С. 305-308.
11. Тетерюк-Кінч Ю. Життя, присвячене мистецтву // Культурологічні джерела – Ужгород. – 2017. – № 3.
12. Школа, як вирощене із зернятка талантів буйне дерево // Мукачівська Ратуша – Мукачево. – 2011. – № 12.

Статтю подано до редакції 01.03.2019 р.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>